

Bilaga 1.

Jämförelse av anvisningar och utannonserade arbetstillfällen

RiR 2015:22

Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning

– vilka hänsyn tas till arbetsmarknadens behov?

Jämförelse av anvisningar och utannonserade arbetstillfällen

Motivet till den här delen av granskningen är att undersöka skillnaden mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknadsutbildning genom att jämföra antalet anvisningar till arbetsmarknadsutbildningar med antalet utannonserade arbeten i Platsbanken inom samma bransch. Undersökningen baseras på uppgifter om antal anvisningar och antal platsannonser för 2013¹. Riksrevisionen har även genomfört samma undersökning för 2012 för att få en bild av hur robust resultatet är.

Den geografiska avgränsning som används är lokala arbetsmarknadsområden (LA-områden). Indelningen i LA-områden görs av SCB. Landet delas in i självständiga och geografiskt avgränsade arbetsmarknader, som avspeglar mönstret för individernas dagliga resor till och från arbetet. Sverige är indelat i 75 LA-områden.

De 16 arbetsmarknadsutbildningar som har flest antal deltagare ingår i undersökningen, efter att några utbildningar där det saknas en tydlig koppling mellan utbildning och yrke har räknats bort. Riksrevisionen har valt att jämföra utbildningsplatser och platsannonser för dessa branscher: Försäljare dagligvaror, Svets- och gasskärare, Lastbilsförare, Undersköterska, Verktygsmaskinoperatör, Hotell- och kontorsstädare, Lagerassistent, Bussförare, Anläggningsmaskinförare, Truckförare, Byggnadsträarbetare, Installationselektriker, Fordonsmekaniker, Taxiförare, Tolke och VVS montör.

För varje LA-område räknar Riksrevisionen fram en kvot som anger hur många anvisningar som gjordes till de 16 studerade arbetsmarknadsutbildningarna i förhållande till hur många lediga arbetstillfällen som annonserades ut i Platsbanken inom samma bransch. Inom ett och samma LA-område kan det både finnas branscher där det används mycket arbetsmarknadsutbildning och branscher där det används lite. För att de här båda dimensionerna inte ska ta ut varandra krävs att de analyseras separat. Därför räknas omfattningen av anvisningar som överstiger det nationella genomsnittet för en bransch ihop för sig, liksom omfattningen som understiger det nationella genomsnittet. Varje LA-område får på så sätt två värden – ett som representerar förekomsten av högt användande av arbetsmarknadsutbildning och ett som representerar lågt användande.

¹ Det är den mest aktuella data som Riksrevisionen har haft tillgång till eftersom den baseras på ett uttag från Arbetsförmedlingens register.

Här följer ett exempel på hur beräkningen ser ut. I LA-området Stockholm år 2013 hade Arbetsförmedlingen anvisat 57 utbildningsplatser för VVS-montörer medan 372 lediga arbeten annonserades ut. Kvoten blir då $57/372=0,15$. Kvoten för VVS-montörer i hela Sverige var 0,34, vilket innebär att det utannonserades ungefär tre gånger så många lediga arbeten som det gjordes anvisningar till arbetsmarknadsutbildning. Då kvoten för LA-området subtraheras från den nationella kvoten blir resultatet $0,15 - 0,34 = - 0,19$. Eftersom värdet är negativt innebär det att arbetsförmedlare i Stockholm gjorde färre anvisningar till arbetsmarknadsutbildning för VVS-montörer i förhållande till skattningen av arbetsmarknadens efterfrågan (platsannonser) än vad som är fallet för riket som helhet.

Motsvarande beräkning har gjorts för samtliga 16 branscher som ingår i undersökningen. När resultaten för dessa summeras för Stockholm visar det sig att det var ovanligt med branscher där det användes mer arbetsmarknadsutbildning i förhållande till utannonserade arbeten än genomsnittet. Däremot var det vanligt med branscher där det användes mindre arbetsmarknadsutbildning i förhållande till utannonserade arbeten än genomsnittet.

De summerade resultaten (16 branscher) för vart och ett av de 75 LA-områdena redovisas i avsnitt 5.2 i granskningsrapporten.